

Cultura politică (gândirea politică)

Autori:

Vasile – Sorin Curpăn

Vasile Curpăn

Cosmin – Ștefan Burleanu

Emilia Mitrofan

Noțiunea de **cultură politică** semnifică un subsistem al culturii. Astfel spus, conceptul de ”cultură politică” reprezintă diferența specifică în raport cu genul proxim materializat în noțiunea de ”cultură”.

Cultura privită în sens larg, reprezintă totalitatea cunoștințelor, a moralei, credințelor și a tradițiilor pe care un individ le dobândește în cadrul societății.

Cultura politică constituie ansamblul valorilor, aptitudinilor și convingerilor obținute de individ, cu ajutorul cărora acesta înțelege sistemul politic, în ansamblul său. Toate elementele constitutive ale culturii politice generează atitudinea omului față de valorile sociale, determină conduita politică a tuturor membrilor societății.

Cultura politică constituie un real barometru al gradului de înțelegere, de cunoaștere a sistemului politic de către membrii societății.

La rândul ei, cultura politică implică mai multe laturi prin intermediul cărora este dimensionată: **latura cognitivă**, **latura afectivă**, **latura evaluativă**.

Cunoștințele politice și în special cele relative la sistemul politic formează **latura cognitivă**; stările emoționale din atitudinile politice se includ în **latura afectivă** iar opiniile relative la sistemul politic se subsumează **laturii evaluative**.

Doctrina politică a identificat mai multe tipuri de **culturi politice**: cultura politică provincială; cultura politică de subordonare; cultura politică de participare, de cooperare.

Există **cultura politică provincială** în societățile care nu au atins stadiul de națiune. În aceste condiții membrii colectivităților sunt interesați către politici locale promovate fie de stat, fie chiar de comunitățile locale.

Cultura politică de subordonare sau de supunere există la nivel național. Acceptarea fără obiecții a subordonării rezultă de convingerea membrilor societății că nu pot juca vreun rol activ în sistemul politic național. Ca atare, societatea civilă joacă un rol pasiv, fiind distantă în raport cu sistemul politic. Se constată o ruptură între societatea politică, reprezentată de guvernanți și societatea civilă, guvernații.

Cultura politică de participare sau cooperare presupune antrenarea membrilor societății în jocul politic, aceștia având convingerea că pot, cât de puțin, influența sistemul politic național.

Cultura politică de participare este proprie sistemelor politice democratice, regimurilor politice non-dictatoriale; non-totalitare. Ea se fundamentează pe un grad sporit de cunoștințe politice achiziționate de cetățeni.

În literatura politică se utilizează termenul de ”**subcultură politică**” pentru a identifica **subculturile politice regionale dintr-un stat sau subculturile politice ale claselor sau categoriilor sociale**.

Dacă societății, în ansamblu, îi corespunde categoria de ”cultură politică”, diferitelor ”dezmembrăminte de societăți”, pe criterii zonal-regionale sau de clasă și categorie socială, le corespund ”subculturile politice”.

Cultura politică și eventualele sale ”dezmembrăminte”, subculturile politice, vehiculează axiologia sau valoarea politică.

Prin ”valoare politică” se înțelege o relație socială prin intermediul căreia se manifestă prețuirea de care se bucură anumite fapte politice obiective, datorită modului în care soluționează trebuințele comunităților sau societății, în ansamblu, și, totodată, datorită modului în care reflectă idealurile cetățenilor.

Deci, valoarea politică prezintă o dublă natură:

* De realitate obiectivă concretizată în satisfacerea trebuințelor concrete ale comunităților sau a întregii societăți;

* De ideal subiectiv de țel, urmărit, în mod activ, de către societate. În acest mod, valoarea politică reprezintă un veritabil model de referință al întregii activități cu caracter politic, având aptitudinea de a modela conduita politică a cetățenilor a grupurilor sociale și, în general, a actorilor politici.

Valoarea politică realizează legătura dintre real și ideal, dintre ”ceea ce este” și ”ceea ce trebuie să fie”. Partea sa materială, obiectivă se raportează la realitate, în timp ce latura imaterială, subiectivă, se referă la starea ideatică, spre care tinde societatea.

O parte însemnată a valorilor politice sunt consacrate în normele politice.

Normele politice asigură funcționarea efectivă a întregului sistem politic. Ele reglementează diverse relații sociale relative la: instituțiile politice, grupurile sociale, etc. Menirea normelor politice este aceea de a determina, în ultimă instanță, conduitele politice ale indivizilor sau ale grupurilor sociale, în scopul desfășurării, în bune condiții, a acțiunilor politice.